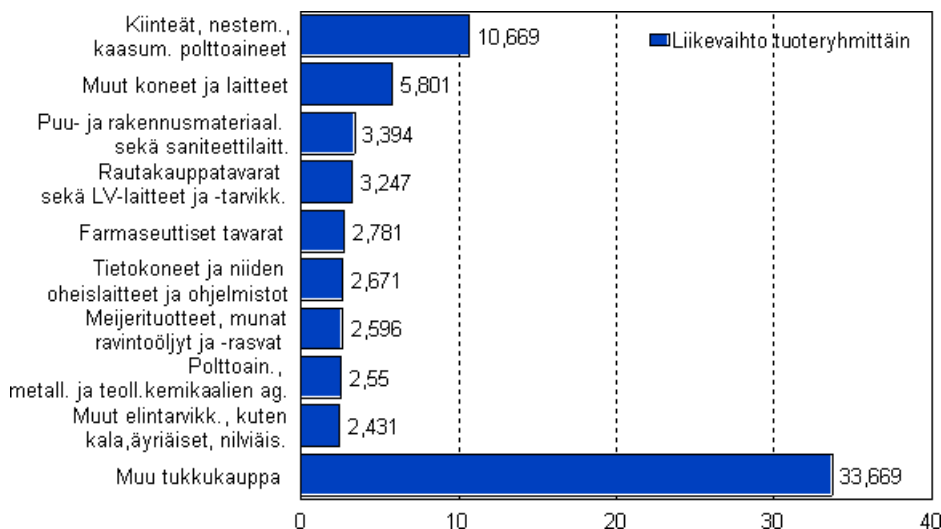

Tukkukaupan määrävuosiselvitys 2008

Polttoaineet — tukkukaupan suurin tuoteryhmä 2008

Tukkukaupassa polttoaineiden osuus vuonna 2008 oli 15,3 prosenttia koko tukkukaupan 69,8 miljardin euron liikevaihdosta, kun toiseksi suurimman koneiden ja laitteiden osuus oli 8,3 prosenttia. Polttoaineiden osuus euroina oli noin 10,7 miljardia ja koneiden ja laitteiden osuus 5,8 miljardia. Polttoaineiden osuus yksittäisenä tuotteena tukkukaupan liikevaihdosta oli huomattavasti suurempi kuin muiden tuoteryhmien osuudet.

Tukkukaupan liikevaihdon jakauma suurimpien tuoteryhmien osalta (CPA) 2008, mrd. euroa

Tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa sekä elektronisten laitteiden, tietoliikennelaitteiden ja osien tukkukauppa yhteensä oli 5,0 miljardia euroa. Puun ja rakennusmateriaalien tukkukaupan liikevaihto oli 3,4 miljardia euroa, rautakauppatavaroiden sekä LV-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa 3,3 miljardia euroa. Farmaseuttisten tavaroiden tukkukauppa on noussut vuonna 2008 liikevaihdoltaan suhteellisesti suuremmaksi kuin mitä se oli viisi vuotta sitten vuonna 2003. Meijerituotteiden liikevaihto oli yli 2,5 miljardia euroa. Kokonaisuudessaan kaikkien elintarvike-, juoma-, ja tupakkatukkukaupan tuoteryhmien yhteenlaskettu liikevaihto oli 14,4 miljardia euroa.

Polttoaineiden tukkukaupan liikevaihto kertyy suurimmaksi osaksi toimialalta muu erikoistunut tukkukauppa. Muiden koneiden ja laitteiden tukkukaupan tuotteiden liikevaihto kertyy lähes kokonaan oman toimialansa koneiden ja laitteiden tukkukaupasta. Samoin tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukaupan tuotteet sekä elektronisten laitteiden, tietoliikennelaitteiden ja osien tukkukaupan tuotteiden liikevaihto kertyy suurimmaksi osaksi oman toimialansa tieto- ja viestintätekniisten laitteiden tukkukaupasta. Puun ja rakennusmateriaalien tukkukaupan liikevaihto kertyy suurimmaksi osaksi muun erikoistuneen tukkukaupan toimialalta kuten rautakauppatavaroiden sekä LV-laitteiden ja -tarvikkeidenkin. Farmaseuttisten tavaroiden liikevaihto kertyy taloustavaroiden tukkukaupan toimialalta. Elintarvikkeiden kohdalla tukkukaupan tuotteiden liikevaihto kertyy enimmäkseen muun tukkukaupan toimialalta, mutta suuri osa tukkukaupasta kertyy myös omalta toimialalta elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukaupasta.

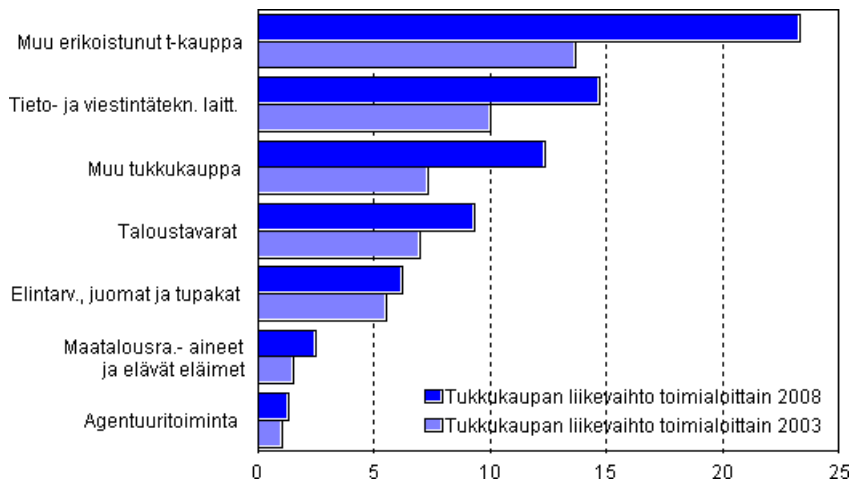
Sisällys

Tukkukaupan liikevaihto kasvoi 34 prosenttia viidessä vuodessa.....	4
Agentuuritoiminnan liikevaihto tuoteryhmittäin	4
Agentuuritoiminnan liikevaihto toimialoittain.....	5
Vähittäiskaupan liikevaihto toimialoittain.....	5
Koko tukkukaupan liikevaihto toimialoittain.....	6
Liitetaulukot	
Tukkukaupan liikevaihdon jakautuminen CPA-luokituksen mukaisesti toimialoittain, milj. euroa.....	8
Tukkukaupan toimialalle kuuluvien yritysten liikevaihdon jakauma, %	11
Tukkukaupan määrävuosiselvityksen laatuseloste.....	12

Tukkukaupan liikevaihto kasvoi 34 prosenttia viidessä vuodessa

Tukkukaupan määrävuos selvitys tehtiin edellisen kerran vuonna 2003. Kasvua on kertynyt vuodesta 2003 vuoteen 2008 tukkukaupan liikevaihdossa yhteensä noin 23,7 miljardia euroa. Tuotteittain kasvu ei ole ollut tasaista. Vertailemalla vuoden 2003 ja 2008 taulukoita tukkukaupan liikevaihdon jakautumisesta CPA-luokituksen mukaisesti, on nähtävissä liikevaihdon kasvua tai laskua tuotteittain. Tuoteryhmiin on viiden vuoden aikana tullut joitakin muutoksia, joten tuoteryhmät eivät ole kaikkien erien kohdalla täysin verrannollisia keskenään.

Tukkukaupan liikevaihdon muutos vuodesta 2003 vuoteen 2008, mrd euroa

Tukkukaupan liikevaihto on kasvanut viidessä vuodessa 46,1 miljardista 69,8 miljardiin eli lähes 34 prosenttia. Euroina henkeä kohden tämä kasvu on ollut 372 euroa kuukaudessa. Koko tukkukaupan liikevaihto 69,8 miljardia euroa henkeä kohden 2008 oli noin 1098 euroa kuukaudessa. Suomen väkiluku oli vuonna 2008 noin 5,3 miljoonaa henkeä.

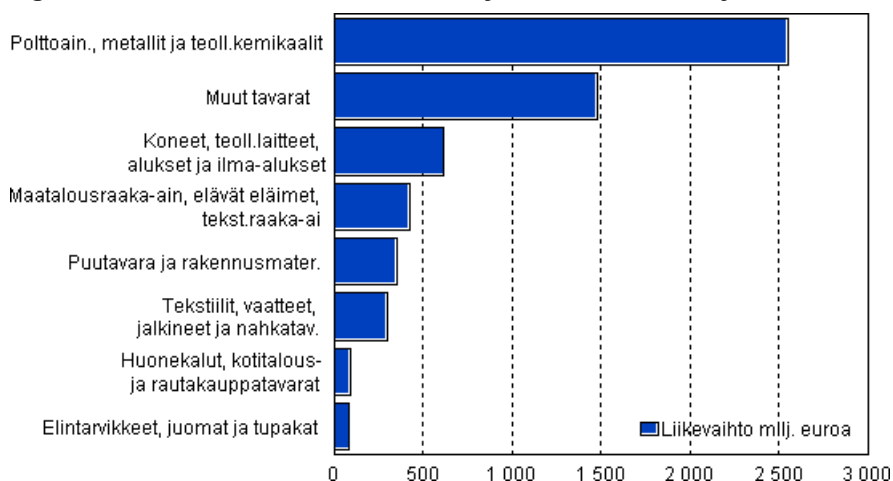
Agentuuritoiminnan liikevaihto tuoteryhmittäin

Agentuuritoiminnan tukkukaupan tuoteryhmät ovat huomattavasti suppeammat kuin muun tukkukaupan tuoteryhmät. Agentuuritoiminnan tuoteryhmiä on ainoastaan kahdeksan kun tukkukaupan puolella tuoteryhmiä on 38 kappaletta.

Tarkasteltaessa agentuuritoiminnan liikevaihdon jakaamaa tuotteittain, ovat polttoaineiden, malmien, metallien ja teollisuuskemikaalien noin 2,5 miljardia euroa sekä muiden tavaroiden noin 1,5 miljardia euroa että koneiden, teollisuuslaitteiden, alusten ja ilma-alusten noin 0,6 miljardia euroa liikevaihdot suurimmat. Agentuuritoiminnan polttoaineiden, malmien, metallien ja teollisuuskemikaalien tuoteryhmä on rinnastettavissa tukkukaupan suurimpaan polttoaineiden tuoteryhmään. Agentuuritoiminnan toiseksi suurinta ryhmää muut tavarat ei suoraan voi verrata tukkukaupan yksittäiseen tuoteryhmään. Merkille pantavaa on, että polttoaineiden, malmien, metallien ja teollisuuskemikaalien myynti agentuuritoiminnassa on 43 prosenttia agentuuritoiminnan koko liikevaihdosta. Agentuuritoiminnan liikevaihdon osuus puolestaan koko tukkukaupan liikevaihdosta on noin 8,5 prosenttia.

Agentuuritoiminta tukkukaupassa on välityskauppaa ja tähän kuuluvat sellaiset yksiköt, jotka toimivat välittäjinä ostajien ja myyjien välillä tai osallistuvat liiketoimiin toimeksiantajiensa puolesta. Toimeksiantaja voi olla ulkomainen tai kotimainen yksityinen henkilö tai yritys. Välityskauppias ei osta kauppatavaroita omistukseensa.

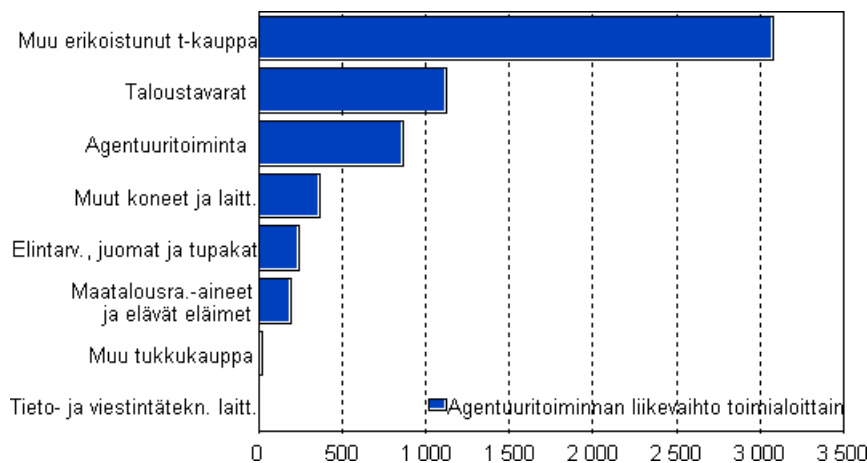
Agentuuritoiminnan liikevaihto tuoteryhmittäin 2008, milj. euroa

Agentuuritoiminnan liikevaihto toimialoittain

Agentuuritoiminnan tuotteiden liikevaihto kertyy pääasiassa muun erikoistuneen tukkukaupan toimialalla ja tämä yli kolmen miljardin euron liikevaihto kertyy suurimmaksi osaksi polttoaineiden, malmien, metallien ja teollisuuskemikaalien tuoteryhmästä, toiseksi eniten yli miljardin euron liikevaihto kertyi taloustavaroiden tukkukaupan toimialalta ja tuoteryhmästä muut tavarat ja kolmanneksi eniten kertyi agentuuritoiminnasta vajaa miljardi euroa, joka muodostuu tuoteryhmistä puu ja rakennusmateriaalit, koneet, teollisuuslaitteet, alukset ja ilma-alukset sekä muut tavarat.

Agentuuritoiminnan liikevaihto toimialoittain 2008, milj. euroa

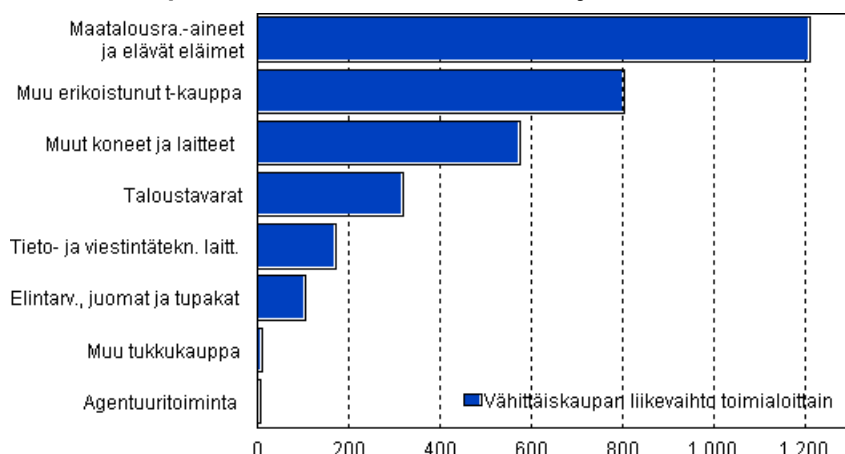

Vähittäiskaupan liikevaihto toimialoittain

Vähittäiskaupan liikevaihdossa ei huomioida moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppaa. Vähittäiskaupan tuotteiden liikevaihto kertyy selvästi maatalousperäisten raaka-aineiden, juomien ja elävien eläinten tukkukaupan toimialalta yli 1,2 miljardia euroa ja seuraavaksi eniten muun erikoistuneen tukkukaupan noin 0,8 miljardia euroa sekä muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden noin 0,6 miljardia euroa tukkukaupan toimialoilla.

Muun tukkukaupan ja agentuuritoiminnan toimialoilla on pienempi merkitys vähittäiskaupassa.

Vähittäiskaupan liikevaihto toimialoittain, milj. euroa 2008

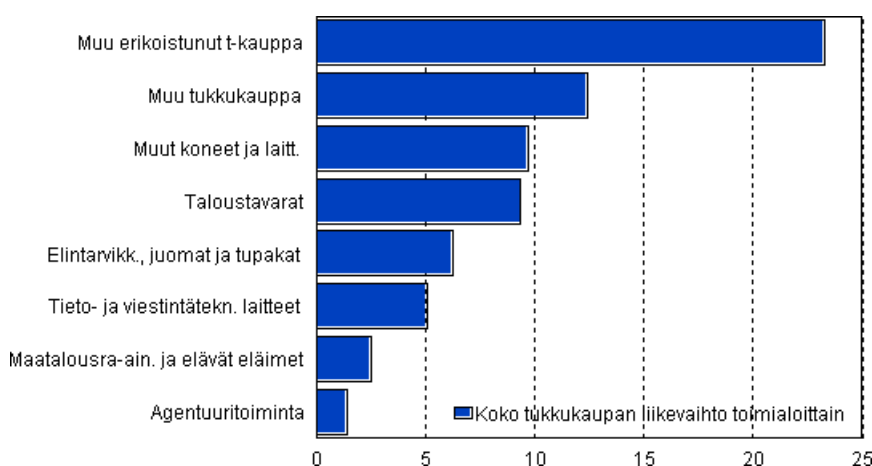

Koko tukkukaupan liikevaihto toimialoittain

Koko tukkukaupassa liikevaihto 23,3 miljardia euroa kertyy muun erikoistuneen tukkukaupan toimialalla ja tuoteryhmästä kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden sekä niihin liittyvien tuotteiden tukkukaupasta. Toiseksi eniten toimialalta muu tukkukauppa liikevaihtoa kertyy eniten tuoteryhmästä meijerituotteiden, munien sekä ravintoöljyjen ja -rasvojen tukkukaupasta. Kaiken kaikkiaan tällä toimialalla eri elintarviketuoteryhmillä on huomattava osuus liikevaihdon kertymisestä. Kolmantena toimialana ovat melkein yhtä suuria muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa noin 9,7 miljardia euroa, jossa liikevaihto kertyy suurimmaksi osaksi tuotteista muut koneet ja laitteet. Toimiala taloustavaroiden tukkukauppa noin 9,4 miljardia euroa, jossa puolestaan liikevaihto syntyy suurimmaksi osaksi farmaseuttisten tavaroiden tuoteryhmästä yli 2,7 miljardia euroa, myös muista kotitaloustavaroista yli 1,1 miljardia euroa ja sähkökäyttöisten kotitaloustavaroiden ja -laitteiden tukkukaupasta yli miljardi.

Puhtaan tukkukaupan osuus 59,6 miljardia euroa on noin 85 prosenttia koko tukkukaupan 69,8 miljardista eurosta.

Koko tukkukaupan liikevaihto yhteensä toimialoittain 2008, tuhat mrd. euroa

Koko tukkukaupan tuoteryhmien liikevaihdot yhteensä toimialoittain sisältävät myös liikevaihdot toimialoittain yhteensä: tukkukaupasta, agentuuritoiminnasta, vähittäiskaupasta, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskaupasta ja muista toiminnoista.

Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskaupan tuotteiden liikevaihdot yhteensä jakaantuvat suuruusjärjestyksessä muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden, muun erikoistuneen ja

muun tukkukaupan toimialoille. Liikevaihto yhteensä moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskaupassa oli 0,3 miljardia euroa. Muun toiminnan tuotteiden liikevaihdot yhteensä jakaantuvat pääasiassa muun tukkukaupan 0,4 miljardia euroa ja muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden 0,2 miljardia euroa toimialoille ja loput koko 0,8 miljardin euron liikevaihdosta jakaantuvat tasaisesti muille toimialoille.

Liitetaulukot

Tukkukaupan liikevaihdon jakautuminen CPA-luokituksen mukaisesti toimialoittain, milj. euroa

CPA-tuoteluokka	Agentuuri-toiminta	Maatalous-peräisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	Taloustavaroiden tukkukauppa	Tieto- ja viestintä-tekniisten laitteiden tukkukauppa	Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	Muu erikoistunut tukkukauppa	Muu tukkukauppa	Tukkukauppa yhteensä
Vilja, raakatupakka, siemenet ja eläinrehu	1.1	357.6	67.9	0.0	0.0	192.5	20.3	46.0	685.4
Kukat ja muut kasvit	0.0	132.9	2.6	0.0	0.0	0.0	10.3	42.5	188.3
Elävät eläimet	0.0	29.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	..	29.3
Vuodat ja nahat	0.0	29.3	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	..	44.3
Hedelmät ja kasvikset	16.2	..	693.7	0.0	0.0	31.0	0.0	955.9	1696.8
Liha ja lihatuotteet	0.0	6.8	382.4	0.0	0.0	54.2	0.0	1141.3	1584.6
Meijerituotteet, munat sekä ravintoöljyt ja -rasvat	10.8	0.2	1018.9	0.1	0.0	61.4	3.9	1500.3	2595.6
Juomat	12.7	..	630.8	15.5	0.0	65.3	0.0	1081.4	1805.6
Tupakkatuotteet	0.0	..	532.0	0.0	0.0	82.0	7.9	870.7	1492.6
Sokeri, suklaa, makeiset ja leipomotuotteet	0.0	..	603.3	3.1	0.0	131.8	0.0	1415.8	2154.0
Kahvi, tee, kaakao ja mausteet	0.0	..	171.1	0.5	0.0	14.9	0.3	501.2	688.1
Muut elintarvikkeet, kuten kala, äyriäiset ja nilviäiset	0.5	..	1372.7	36.8	0.0	86.0	0.8	934.3	2431.1
Tekstiilit	2.1	..	0.3	215.2	0.0	0.0	7.7	62.6	287.9
Vaatteet ja jalkineet	34.0	..	0.7	522.7	0.0	29.2	46.9	483.1	1116.6
Sähkökäyttöiset kotitalouskon. ja -laitteet	0.0	..	0.8	1055.0	0.0	0.0	42.9	83.7	1182.3
Posliini, lasi ja puhdistusaineet	0.0	..	56.9	148.6	0.0	6.7	27.1	155.8	395.2
Hajuvedet ja kosmetiikka	0.0	..	98.3	312.9	0.0	0.0	22.4	343.6	777.3
Farmaseuttiset tavarat	33.5	..	0.8	2727.7	0.0	0.4	0.0	19.1	2781.5
Huonekalut, matot ja valaistuslaitteet	0.0	..	2.6	129.8	0.0	84.2	41.5	37.8	295.8
Kellot ja korut	0.0	..	0.0	67.9	0.0	0.0	0.0	5.2	73.2
Muut kotitaloustavarat	26.6	0.7	105.2	1163.4	6.6	159.5	12.7	569.5	2044.2
Tietokoneet ja niiden oheislaitteet ja ohjelmistot	0.0	..	0.0	4.2	2566.5	49.5	0.0	50.9	2671.0
Elektroniset laitteet, tietoliikennelaitteet ja osat	5.1	..	0.0	110.9	1913.5	124.3	52.2	162.4	2368.5
Maatalouden koneet, laitteet ja tarvikkeet	0.0	52.5	20.5	0.9	0.0	704.5	19.1	13.9	811.5
Työstökoneet	7.5	..	0.0	0.0	0.0	276.8	75.2	1.0	360.4

CPA-tuoteluokka	Agenttuuri-toiminta	Maatalousperäisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	Taloustavaroiden tukkukauppa	Tieto- ja viestintä-tekniisten laitteiden tukkukauppa	Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	Muu erikoistunut tukkukauppa	Muu tukkukauppa	Tukkukauppa yhteensä
Kaivos-, talonrakennus- sekä tie- ja vesirakennuskoneet	0.0	..	0.0	0.0	8.7	926.0	35.5	..	970.2
Tekstiiliteoll. koneet sekä ompelu- ja neulekoneet	0.0	..	0.0	0.0	0.0	9.2	0.0	2.3	11.5
Konttorikalusteet	0.0	..	0.1	35.9	0.0	98.3	0.0	8.8	143.0
Muut toimistokoneet ja -laitteet	0.0	..	0.0	659.3	5.3	189.3	0.0	..	854.0
Muut koneet ja laitteet	80.2	6.3	3.9	330.9	273.4	4669.0	273.3	164.2	5801.1
Kiinteet, nestem. ja kaasum. polttoain. sekä niihin liittyvät tuotteet	122.3	61.7	2.2	0.0	0.0	74.6	9495.2	913.1	10669.1
Metallit ja metallimalmit	25.7	..	0.0	0.0	0.0	14.8	1150.8	2.3	1193.6
Puu- ja rakennusmateriaalit sekä saniteettilaitteet	73.3	..	0.0	20.5	0.0	42.9	3239.4	17.6	3393.6
Rautakauppatavarat sekä LV-laitteet ja -tarvikkeet	0.0	0.1	0.0	17.4	5.0	14.8	3109.9	99.8	3247.0
Kemialliset tuotteet	0.1	74.3	14.5	131.2	0.0	156.5	868.7	122.3	1367.6
Muut väli tuotteet	7.6	..	0.8	140.2	0.0	58.1	404.3	100.6	711.7
Jätteet ja romu	0.0	..	0.0	0.0	0.0	0.5	385.6	..	386.2
Liikevaihto tukkukaupasta	459.1	1013.7	5782.9	7866.0	4779.0	8408.5	19353.8	11908.8	59571.9
Maatalousraaka-ain., elävien eläimien, tekstiiliraaka-ain. sekä puolivalm. agenttuuri	17.6	170.1	202.4	1.8	0.0	19.5	13.6	..	424.9
Polttoaineiden, malmien, metallien ja teollisuuskemikaalien agenttuuri	38.4	3.7	0.0	0.1	0.0	16.6	2491.2	0.3	2550.2
Puutavaran ja rakennusmateriaalien agenttuuri	146.5	..	0.0	27.3	0.0	9.7	174.0	..	357.5
Koneiden, teollisuuslaitteiden, alusten ja ilma-alusten agenttuuri	185.0	..	0.2	25.2	2.1	141.5	266.1	..	620.1
Huonekalujen, kotitaloustarvikk. ja rautakauppatavaroiden agenttuuri	55.6	..	0.0	13.8	0.0	16.1	6.6	..	92.2
Tekstiilien, vaatteiden, turkisten, jalkineiden ja nahkataaroiden agenttuuri	86.9	6.5	0.0	179.0	0.0	5.4	0.0	18.9	296.6
Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan agenttuuri	32.9	..	44.1	5.1	0.0	6.6	0.0	0.2	88.8

CPA-tuoteluokka	Agenttuuri-toiminta	Maatalous-peräisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	Talustavaroiden tukkukauppa	Tieto- ja viestintä-tekniisten laitteiden tukkukauppa	Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	Muu erikoistunut tukkukauppa	Muu tukkukauppa	Tukkukauppa yhteensä
Muiden tavaroiden agenttuuri	302.6	19.0	0.3	868.4	4.0	152.9	131.4	0.8	1479.4
Liikevaihto agenttuuri-toiminnasta	865.6	199.2	247.0	1120.6	6.0	368.3	3082.9	20.1	5909.7
Vähittäiskauppa yhteensä (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)	6.6	1211.2	104.6	318.1	171.3	575.1	803.1	8.9	3198.9
Siitä: Hedelmien, vihannesten, lihan, kalan, leipomo- ja meijerituott. sekä munien vähittäiskauppa	0.0	4.1	41.0	0.0	0.0	12.9	0.0	..	58.0
Siitä: Muiden elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa	0.0	0.2	13.2	0.1	0.0	0.0	0.0	..	13.5
Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa yhteensä	0.0	..	0.0	0.0	0.0	158.7	48.0	70.9	277.6
Siitä: Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa	0.0	..	0.0	0.0	0.0	93.5	1.8	51.6	146.8
Siitä: Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukku- ja vähittäiskauppa	0.0	..	0.0	0.0	0.0	62.5	46.3	19.2	128.0
Liikevaihto kaupasta	1331.3	2424.1	6134.5	9304.8	4956.4	9510.5	23287.9	12008.7	68958.2
Liikevaihto muista toiminnoista	26.8	67.3	89.1	49.5	75.0	152.1	12.4	379.2	851.4
LIIVEVAIHTO YHTEENSÄ	1358.1	2491.5	6223.6	9354.3	5031.4	9662.7	23300.2	12387.9	69809.6
Havaintojen lukumäärä	88.0	40.0	147.0	259.0	79.0	183.0	223.0	18.0	1037.0

Tukkukaupan toimialalle kuuluvien yritysten liikevaihdon jakauma, %

CPA	Agenttuuri-toiminta	Maatalous-peräisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	Talous-tavaroiden tukkukauppa	Tieto- ja viestintä-tekniisten laitteiden tukkukauppa	Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	Muu erikoistunut tukkukauppa	Muu tukkukauppa
Tukkukaupan osuus	33.8	40.7	92.9	84.1	95.0	87.0	83.1	96.1
Agenttuurikaupan osuus	63.7	8.0	4.0	12.0	0.1	3.8	13.2	0.2
Vähittäiskaupan osuus	0.5	48.6	1.7	3.4	3.4	6.0	3.4	0.1
Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskaupan osuus	0.0	..	0.0	0.0	0.0	1.6	0.2	0.6
Liikevaihdon osuus muusta toiminnasta	2.0	2.7	1.4	0.5	1.5	1.6	0.1	3.1
Liikevaihdon prosenttiosuus yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tukkukaupan määrävuosiselvityksen laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tukkukaupan toimialalta tuotettava määrävuosiselvitys liikevaihdon määrästä tuoteryhmittäin on osa EU:n yritystoiminnan rakennetilastoja koskevaa asetusta (295/2008). Tilaston tuottaja on Tilastokeskus. Tilasto on toteutettu tukkukauppaa Suomessa harjoittaville yrityksille suunnattuna kyselynä. Otostiedusteluun sisältyy erikokoisia yrityksiä – osakeyhtiöitä, osuuskuntia, ammatin- ja liikkeenharjoittajia, avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä – tukkukaupan kaikilta toimialoilta.

Rakennetilastoasetuksen mukaisia, kauppaa koskevia määrävuosiselvityksiä tehdään tukkukaupan lisäksi myös muilta toimialoilta aina viiden vuoden välein. Tietoja liikevaihdon määrästä tuoteryhmittäin on kerätty vähittäiskaupasta tilastovuosilta 2002 ja 2007 sekä autokaupasta tilastovuodelta 2005. Vuonna 2004 kohteena olivat alueelliset tiedot vähittäiskauppojen myyntipinta-aloista sekä toimipaikkojen määrästä ja liikevaihdosta. Alueelliset tiedot tuotettiin hallinnollisista aineistoista siltä osin kuin mahdollista.

Käytetyt käsitteet ja luokitukset

Tukkukaupan liikevaihto ryhmitellään Euroopan unionin tuoteluokituksen eli CPA-luokituksen mukaisesti (Statistical Classification of Products by Activity). Toimialojen luokittelussa käytetään toimialaluokitusta TOL 2008 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008)

Tilaston liikevaihtokäsite on tilinpäätöksen mukainen. Liikevaihtoon kuuluvat myytyihin tavaroihin ja palveluihin liittyvät verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja myös kaikki muut asiakkaalta veloittavat kulut kuten kuljetus- ja pakkausmaksut. Liikevaihtoon eivät sisälly myönnetty alennukset ja hyvitykset eikä palautettujen pakkausmateriaalien arvo. Tuotto, joka yrityksen tilinpäätöksessä luokitellaan muuksi varsinaiseksi toiminnan tuotoksi, rahoitustuotoksi tai muun kuin varsinaisen toiminnan tuotoksi, ei sisälly liikevaihtoon. Myöskään viranomaisilta tai EU:n toimielimiltä saatuja toimintatukipalkkioita ei sisällytetä liikevaihtoon.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tukkukaupan määrävuosiselvityksen tiedot on kerätty otantatutkimuksena suoraan yrityksiltä. Yritykset vastasivat kyselyyn sähköistä tiedonkeruulomaketta käyttäen tai täyttämällä paperilomakkeen..

Kyselyn perusjoukon muodostivat Suomessa toimivat toimialaluokituksen TOL 2008 kaksinumeroiselle 46 kuuluvat tukkukauppaa harjoittavat yritykset. Yritysrekisterin mukaan tukkukaupan alalla toimivia yrityksiä oli vuonna 2008 noin 15 600. Niiden yhteisliikevaihto oli hieman vajaat 70 miljardia euroa ja ne työllistivät yhteensä yli 82 000 henkilöä. Toimiala 46 sisältää agentuuritoiminnan, maatalousperäisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukaupan, elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukaupan, taloustavaroiden tukkukaupan, tieto- ja viestintäteknisten laitteiden tukkukaupan, muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukaupan, muun erikoistuneen tukkukaupan sekä muun tukkukaupan. Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa eivät kuulu tälle toimialalle.

Otoksen poiminnassa käytettiin kehikkona yritysrekisteriä. Otanta-asetelmana oli ositettu yksinkertainen satunnaisotanta. Ositteet muodostettiin yrityksen toimialan nelinumerotason ja liikevaihdon suuruusluokan mukaan. Poimintakehikosta rajattiin pois yritykset, jotka olivat liikevaihdoltaan erittäin pieniä eivätkä työllistäneet edes yhtä henkilöä. Allokointi eli otoskokojen määrittäminen eri ositteisiin tehtiin siten, että suurista kokoluokista poimittiin ositteen kokoon nähden selvästi enemmän yrityksiä kuin pienistä kokoluokista. Jokaisesta toimialaluokasta otokseen sisällytettiin viisi suurinta yritystä. Otoksen koko oli noin 1240 yritystä.

Kyselyn vastausaste oli reilut 89 prosenttia. Ylipeitoksi (toiminta loppunut, vapautettu tiedustelusta väärän toimialan vuoksi) luettiin reilu prosentti otokseen kuuluneista yrityksistä. Aineistossa esiintyy myös hieman alipeittoa: otos piti poimia tilastovuoteen nähden niin varhaisessa vaiheessa, että osa uusista, toimintansa

aloittaneista, yrityksistä jäi kyselyn ulkopuolelle. Korotuskertoimien laskennassa asetelmapainoja korjattiin aluksi huomioimalla ylipeitto ja kato ositteissa. Lopulliset korotuskertoimet muodostettiin niin, että aineistosta lasketut liikevaihtosummat saatiin vastaamaan perusjoukon liikevaihtosummia toimialaluokituksen nelinumerotasolla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Liikevaihdoltaan erittäin pienet yritykset rajattiin tiedonkeruun ulkopuolelle, sillä niiden sisällyttäminen otokseen ei olisi ollut järkevää vastausrasitetta ja vastauksista saatavaa hyötyä silmälläpitäen. Samalla otokseen saatiin mukaan enemmän toimialojensa keskikokoisia yrityksiä.

Vastaukset pyrittiin minimoimaan lähettämällä vastaajille muistutuksia. Tietoja myös karhuttiin puhelimitse yrityksiltä, joiden liikevaihto oli merkittävä suhteessa toimialan kokonaisliikevaihtoon.

Aineiston editointivaiheessa jouduttiin hylkäämään joitakin vastauksia, joissa suurin osa yrityksen liikevaihdosta tuli muusta kuin kaupasta. Varsinaiset editointi- ja imputointitarpeet olivat melko vähäiset, sillä sähköiselle tiedonkeruulomakkeelle rakennetut automaattiset tarkistukset varmistivat varsin hyvin yksittäisten vastausten sisäisen konsistenssin.

Toimialoittaisessa tarkastelussa yleistukkukaupat ovat ongelmallisempia kuin tiettyyn tuoteryhmään keskittyneet tukkukaupat, sillä niiden liikevaihdosta suuri osa tulee muusta kuin toimialalle ominaisesta tuoteryhmästä. Myöskään jako agentuuritoiminnan ja varsinaisen tukkukaupan tai vähittäiskaupan ja tukkukaupan välillä ei ollut aineiston valossa kaikissa tapauksissa selkeä. Lisäksi toimialalle muu tukkukauppa luokitelluissa yrityksissä oli esimerkiksi yrityksiä, joiden liikevaihdosta yli puolet tuli elintarvikkeiden tukkukaupasta.

Mikäli tilastossa havaitaan virheitä, tiedot oikaistaan korjaamalla virheet ja laatimalla virheistä tiedote tilaston verkkosivuille.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tukkukaupan määrävuosiselvitys ilmestyy viiden vuoden välein. EU:n rakennetilastoja koskevan asetuksen (295/2008) mukaan tietojen tulee valmistua 18 kuukauden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tiedot ovat julkaistaessa lopullisia, eivätkä enää muutu.

Tilaston tiedot koskevat yritysten tilikautta, joka päättyi 1.1.2008–31.12.2008 välisenä aikana.

5. Tietojen saatavuus

Tukkukaupan määrävuosiselvitys julkaistaan tilaston kotisivuilla, mistä löytyy myös tilaston kuvaus ja tilastokatsaus. Lisäksi Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat julkaisee tiedot kotisivuillaan.

Lisätietoja saa sähköpostiosoitteesta hyodyke.tilastot@tilastokeskus.fi.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tukkukaupan ensimmäisen määrävuosiselvityksen tiedot ovat vuodelta 2003. Vuoden 2008 selvityksessä tietosisältö on hieman suppeampi, sillä uudistettu rakennetilastoasetus ei enää vaadi tietojen tuottamista liikevaihdon osuuksista asiakasryhmittäin. Seuraavan kerran tilasto tehdään tilastovuodesta 2013.

Viiden vuoden aikana sekä toimialaluokitus että CPA-luokitus ovat uudistuneet, mikä vaikeuttaa tilastovuosien 2003 ja 2008 mukaisten tietojen vertailua. Tukkukaupassa muutokset ovat kuitenkin jääneet vähäisemmiksi kuin monilla muilla toimialoilla, ja monet CPA-luokituksen mukaiset tuoteryhmät ovat

käytännössä samat kuin ennenkin. Tukkukaupan määrävuosiselvityksen tiedot ovat yksityiskohtaisempia kuin muissa tilastoissa, joten vertailu on mahdollista lähinnä summatasolla rakennetilaston tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhteinäisyys

Tukkukaupan määrävuosiselvitys on osa rakennetilastoja, joten muuttujat on määritelty yhdenmukaisesti muiden rakennetilastoasetuksen säätelemien tilastojen kanssa.

Lisätietoja

Marjatta Tenhunen (09) 1734 2927
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds
globalisaatio.tilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute